

Sisällys

Esipuhe	8
----------------------	---

PÄIVI PIHLAJA JA RIITTA VIITALA

Varhaiserityiskasvatus suunnannäyttäjänä	10
---	----

PÄIVI PIHLAJA JA RIITTA VIITALA

1 Muuttuva varhaiskasvatus	17
---	----

RIITTA VIITALA

2 Inklusio ja inklusiivinen varhaiskasvatus	51
--	----

PÄIVI PIHLAJA

3 Ryhmä erilaisten lasten kasvun paikkana	79
--	----

NOORA HEISKANEN

4 Tuen prosessit ja lähtökohdat	95
--	----

ANJA RANTALA JA SANNA UOTINEN

5 Varhaiskasvattajan ja perheen yhteistyön merkitys...	121
---	-----

PÄIVI PIHLAJA

6 Sosiaalis-emotionaalinen kehitys ja sen vaikeudet	141
--	-----

	PIRJO KORPILAHTI JA PÄIVI PIHLAJA	
7	Puheen ja kielen kehityksen vaikeudet	183
	HANNELE MERIKOSKI JA PÄIVI PIHLAJA	
8	Puheen ja kielen kehityksen tukeminen varhaiskasvatuksessa	201
	MINNA KYTTÄLÄ	
9	Oppiminen ja tiedonkäsittely varhaislapsuudessa	223
	HELENA VIHOLAINEN JA PIRITTA ASUNTA	
10	Motorisen oppimisen vaikeudet lapsen arjessa	241
	PÄIVI PIHLAJA, JAANET SALMINEN JA MERVI LAHDENPERÄ-MUSTAJÄRVI	
11	Lapsen liikuntavammaan liittyvien haasteiden huomioiminen	257
	RITVA KETONEN, ELINA KONTU, RIITTA LAHTINEN, HENRI PESONEN JA EMMI TUOMI	
12	Kehitysvammaisuus, autismikirjo ja lapsen tuen tarve	287
	HELENA SUME	
13	Lapsi, jolla on kuulovamma	305

PÄIVI NURMI JA SARI TARVONEN

14 Lapsi, jolla on näkövamma.....321

MARJAANA GYEKYE JA ULLA-MARI RUPONEN

**15 Suomi toisena kielenä: oppimisen haasteet,
ohjaus ja pedagoginen toiminta**.....339

Kirjoittajat364